

Obsah

Předmluva	3
I. POJETÍ SVĚTA V PŘEDMARXISTICKÉ FILOSOFII	5
1. Mytologický, náboženský a filosofický obraz světa (starověk a středověk)	5
<i>a) Mytologie a náboženství</i>	5
<i>b) Řecká přírodní filosofie</i>	9
<i>c) Středověký křesťanskónáboženský obraz světa</i>	14
2. Obraz světa mechanistické přírodovědy a filosofie	15
<i>a) Pojetí materie v mechanickém materialismu</i>	17
<i>b) Pojetí pohybu, prostoru a času</i>	19
<i>c) Mechanický determinismus</i>	21
<i>d) Krize mechanického materialismu</i>	23
II. POJETÍ SVĚTA V MARXISTICKÉ FILOSOFII	26
1. Dialektickomaterialistické pojetí materie	26
<i>a) Materie a substance. Problém ontologický</i>	27
<i>b) Materie jako objektivní realita. Problém gnoseologický</i>	34
<i>c) Materie a vědomí</i>	41
2. Materie a pohyb	50
<i>a) Pohyb jako způsob existence materie</i>	50
<i>b) Formy pohybu materie</i>	51
3. Pohyb, prostor a čas	59
<i>a) Cesty překonání mechanického pojetí pohybu, prostoru a času ve fyzice</i>	59
<i>b) Pojetí pohybu, prostoru a času v teorii relativity</i>	61

c) <i>Kritika idealistického pojetí prostoru a času</i>	62
d) <i>Problém konečnosti a nekonečnosti v současném modelu světa</i>	64
4. <i>Marxistický determinismus</i>	68
a) <i>Pojem determinismu a indeterminismu</i>	68
b) <i>Principy marxistického determinismu</i>	71
c) <i>Společenská zákonitost a problém svobody</i>	84
5. <i>Vývoj</i>	92
a) <i>Vznik vědeckého pojetí vývoje</i>	92
b) <i>Objektivnost vývoje</i>	95
c) <i>Směr času a vývoj</i>	97
d) <i>Kritéria vývoje</i>	101
e) <i>Vztah progresu a regrese ve vývoji</i>	105
f) <i>Souhrnná charakteristika vývoje</i>	114
6. <i>Materiální jednota světa</i>	117
a) <i>Pojetí jednoty světa v předmarxistické filosofii</i>	117
b) <i>Dialektickomaterialistické pojetí jednoty světa</i>	120
 Doporučená literatura	 131